

WIJKACTIEPLAN MALBURGEN

1. Inleiding
2. Wonen
 - 2.1. Analyse
 - 2.2. Ambitie en Doelen
 - 2.3. Maatregelen
3. Werken
 - 3.1. Analyse
 - 3.2. Ambitie en doelen
 - 3.3. Maatregelen
4. Leren & Opgroeien
 - 4.1. Analyse
 - 4.2. Ambitie en doelen
 - 4.3. Maatregelen
5. Integreren
 - 5.1. analyse
 - 5.2. Ambitie en doelen
 - 5.3. Maatregelen
6. Veiligheid
 - 6.1. Analyse
 - 6.2. Ambitie en doelen
 - 6.3. Maatregelen
7. Sport & Cultuur
 - 7.1 Analyse
 - 7.2. Ambitie en doelen
 - 7.3. Maatregelen
8. Achter de Voordeur
 - 8.1. Analyse
 - 8.2. Ambitie en doelen
 - 8.3. Maatregelen
9. Algemeen
 - 9.1 Sturing
10. Financiën

1. Inleiding

Malburgen heeft de eigenschappen en kansen om tot een prachtwijk uit te groeien. De ligging is buitengewoon aantrekkelijk. Gelegen aan de Rijn, grenzend aan natuurgebied, het stadscentrum op loopafstand en met de bereikbaarheid en ruimte van de typische vijftigerjarenwijk. Tegelijkertijd maken andere kenmerken, zoals de eenzijdigheid in het woningbestand en het sociaaleconomische profiel van de bevolking, het tot een kwetsbare wijk die in de achterliggende decennia stevig in de vervalspiraal terecht is gekomen en momenteel ook de slechtste scores in de stad heeft. Maar de wijk heeft veerkracht, potentie en herbergt optimisme en verbeten inzet bij bewoners. Zeker ook door het samengaan van oude (gevestigde) en nieuwe bewoners. Bewoners staan aan de wortel van de huidige wijkvernieuwing. Bewoners hebben zich beijverd voor een sociaal programma, gekoppeld aan de fysieke herstructurering. Bewoners zijn dan ook een essentiële partner in de Malburgse wijze van samenwerken. In de afgelopen 7 jaar is op deze grondslag een sociaal programma uitgevoerd als onderdeel van het Ontwikkelingsplan Malburgen (1998). Een programma dat draagvlak, inhoud en tussentijdse bijsturing heeft gekregen door middel van enkele Olympiadeconferenties. Bewoners, beroepskrachten en politici maakten op dit podium gezamenlijk de keuzes voor de gewenste investeringen in het versterken van de kwaliteit van de sociale structuur. Investeren in samenleven, participatie, ontmoeting, ruimte voor jeugd en benutten van wijk economische kansen zijn de belangrijke pijlers van dat programma.

De wijk is momenteel uit de neerwaartse spiraal gekropen. De verbeterde scores op diverse indicatoren zijn een trendbreuk met de lijn van de afgelopen decennia. Maar er is meer nodig, vooral op de terreinen van opleiding, werkervaring en toeleiding naar werk, om de omvangrijke groep van werkzoekenden aan te laten sluiten. Maar ook in het versterken van de beheergebieden, om te voorkomen dat de wijk wordt belast met tweedeling en tegenstellingen. Zonder succes in deze kernopgave kan de nog prille opwaartse beweging die is ingezet wel eens een zeer kwetsbare blijken.

Gemeente en corporatie Volkshuisvesting hebben afspraken gemaakt op basis van het Ontwikkelingsplan Malburgen. De kaderdoelstelling van het Ontwikkelingsplan betreft de herstructurering van de wijk Malburgen op een zodanige wijze dat na het realiseren van het Ontwikkelingsplan er weer een leefbare wijk is ontstaan, waar het prettig wonen en werken is voor allerlei mensen; een wijk waarin bewoners, maar ook de ondernemers, eigenaren en anderen weer vertrouwen in hebben en waarbij de sociale infrastructuur en samenhang (sociale cohesie) is versterkt tot op gemiddeld landelijk niveau.

Uitvoering van het Ontwikkelingsplan door gemeente en Volkshuisvesting moet leiden tot:

- meer variatie in de woningvoorraad;
- meer woningen;
- vergroting van het inwoneraantal waardoor draagvlak van de voorzieningen wordt verbreed;
- grotere sociale samenhang;
- meer groen en water in de buurten;
- duidelijke en veilige verkeersroutes;
- meer werkgelegenheid;
- nieuwe scholen en voorzieningen;
- nieuwe sport- en recreatiecomplexen;
- recreatie door uiterwaarden toegankelijk te maken;
- beter imago van de wijk.

Het programma voor de wijk ziet er als volgt uit:

- sloop van 1250 woningen, nieuwbouw van 3000 woningen, renovatie van 3000 woningen. Het aantal woningen neemt daardoor toe met 1750. De verdeling huur/koop wordt 50-50.
- 3 multifunctionele centra
- verbeterde woningen van de corporatie(s) en particuliere eigenaren
- versterking van het centrale winkelcentrum en realisatie van 2 kleine winkelsteunpunten
- realiseren van een woonzorgzone
- inrichting van een heldere robuuste groenstructuur met daaraan gekoppeld een kunstroute
- twee opnieuw aangelegde sportvoorzieningen (in Malburgen west en oost)
- een heringericht openbaar gebied met een (gedeeltelijk) nieuw rioelstelsel
- een verbeterde veiligheid (Politiekeur Veilig wonen)
- realiseren woon-werkwoningen
- realiseren bedrijfsverzamelgebouw voor startende ondernemers

In het voorjaar van 2007 is Malburgen aangewezen als Krachtwijk door minister Vogelaar van Wonen Werken Integratie (WWI). Doelstelling is om van aandachtswijk naar Prachtwijk te groeien. Volgens afspraak met het ministerie is een Wijkactieplan Malburgen opgesteld. In dit WAP Malburgen wordt integraal op alle thema's de aanpak ingezet. De bestaande afspraken met bewoners en Volkshuisvesting vormen de basis voor het WAP en zijn ook opgenomen. De extra inzet bovenop de al bestaande afspraken is in de maatregelenkaarten inzichtelijk gemaakt.

Er is een enquête gehouden onder bewoners in Malburgen waarop 160 bewoners hebben gereageerd. Per thema is geïnventariseerd wat de problemen en mogelijke aanpak zou zijn. Daarnaast zijn corporaties en instellingen die werken in de wijk via een brief gevraagd om in te brengen welke inzet gewenst is en wat zij daaraan kunnen bijdragen. Dezelfde vragen zijn uitgezet binnen de gemeentelijke organisatie. Op basis van de wijkanalyse en de inbreng van bewoners, corporaties en instellingen is vervolgens het Wijkactieplan opgesteld. Het conceptplan is in de wijk gepresenteerd op 13 september. Bewoners en professionals in de wijk maakten van deze gelegenheid gebruik om hun opmerkingen over het conceptplan te geven. Deze opmerkingen zijn verwerkt in het definitieve plan.

2. Wonen

2.1 Analyse

Van de circa 7439 woningen is een klein deel net voor Wereldoorlog II gebouwd. Het grootste deel dateert uit de jaren vijftig en zestig. De woningen van na Wereldoorlog II zijn goedkoop en in hoge aantallen gebouwd om aan de woningnood uit die periode te voldoen. Er zijn veel flats. Voorzieningen zijn veelal later aan de randen van de wijk toegevoegd. Groen en openbare ruimte zijn versnipperd. Er zat weinig samenhang in de stedenbouwkundige opzet. De wijk grenst aan de grote groen/blauwe ecologische hoofdstructuur van de Rijn.

78 % van de woningen zit in de sociale huursector. Portieketageflats maken 60 % van het woningenbestand uit. De wijk kent een hoge instroom van sociaaleconomisch zwakkeren en starters. Sloop en daaropvolgende nieuwbouw bieden echter in toenemende mate mogelijkheden tot een wooncarrière in de wijk. Gemeente en corporatie Volkshuisvesting hebben samen met bewoners het Ontwikkelingsplan Malburgen opgesteld, wat het kader is voor de gehele herstructureringsopgave binnen Malburgen. Het Ontwikkelingsplan is vastgesteld in 1998 door de gemeenteraad, de uitvoering is in 2000 gestart.

De ingrepen in het woningenbestand zijn relatief omvangrijk. Er is reeds veel gesloopt en weer opgebouwd in grootschalige ingrepen. Sociale vernieuwing binnen het plan Ontwikkelingsplan Malburgen moet door de uitvoering van de nota Sociale Bouwstenen gewaarborgd worden.

Particuliere woningverbetering blijft achter. Gesignaleerd worden problemen met bewoners die hun woningen van corporaties gekocht hebben. Hun gezins- en financiële situatie laten het veelal niet toe om ook te zorgen voor goed onderhoud van de door hen aangekochte woningen. Huisjesmelkers lijken in sommige situaties verkochte corporatiewoningen van de bewoners op te kopen.

In de wijk wonen ruim 16.500 mensen. De leeftijdsopbouw komt redelijk overeen met de leeftijdsopbouw van Arnhem als geheel, met enige oververtegenwoordiging van mensen tussen de 20 en 30 jaar. Naast onderwijsvoorzieningen zijn er buurtwinkelconcentraties en sociaal-culturele voorzieningen.

Milieukwaliteiten in het gebied zijn redelijk. Voor enkele honderden woningen is sprake van geluidshinder of speedlocaties voor bodemsanering.

2.2 Ambitie en doelen

Op basis van het Ontwikkelingsplan Malburgen wordt fors geïnvesteerd in Malburgen door gemeente en Volkshuisvesting, de grootste woningcorporatie in Malburgen. De in gang gezette vernieuwing van Malburgen wordt met volle kracht doorgezet. De kaderdoelstelling die in het Ontwikkelingsplan Malburgen is geformuleerd blijft onverminderd van kracht.

Doelen van het thema wonen zijn:

- Een gedifferentieerd aanbod van woningen met als doel mogelijkheden te bieden voor wooncarrière in de wijk en een gemengde bevolkingssamenstelling;
- Herinrichting van de openbare ruimte met aandacht voor speelgelegenheid en ontmoeten
- Goed beheer van woningen en openbare ruimte (handhaving);
- Verbeteren van de milieukwaliteit (bodem, lucht);
- Realiseren van extra speelgelegenheid.

2.3 Maatregelen

WONEN			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen er aan doen	Extra
De wijk heeft een imagoprobleem, eenzijdige woningvoorraad en bevolkingssamenstelling	Malburgen aantrekkelijk maken als woonwijk, wooncarrière mogelijk maken	Uitvoeren van Ontwikkelingsplan Malburgen en voortzetten de Sociale Bouwstenen	
		Instroom middeninkomens stimuleren	
		Aanbieden indelingsaanpassingen, gericht op kleine huishoudens	
Weinig eigen woningbezit, dat deels dreigt te verpauperen	Kwaliteit bestaande woningvoorraad verhogen	Eigen woningbezit bevorderen (bijvoorbeeld door subsidies of laagdrempelige leningconstructies)	+
	Doorstoomperspectief bieden	Herhuisvesting binnen de wijk bieden, bestaand en nieuwbouw	
Achterstallig onderhoud woningen	Herstel particuliere woningvoorraad	Instrumenten om particuliere woningverbetering te verbeteren (subsidies, aanbieden kennis, dwang)	Deels extra
		Aankoop verloederde panden	
		Wegwerken achterstallig groot onderhoud corporatiebezit in beheergebieden	+
Het beheer tijdens de uitvoering van het Ontwikkelingsplan	De wijk leefbaar en aantrekkelijk houden tijdens de langdurige ingrepen	Actief en op een kunstzinnige manier omgaan woningen die langdurig leeg staan.	+
Concentratie van problemen (leegstand, vervuiling, vandalisme, probleemhuishoudens, grote families etc.) in bepaalde straten	Verbeteren leefbaarheid	Tijdelijke sturing in delen van de wijk op het aanbieden en toewijzen van woningen	+
Lastendruk bewoners door isolatieproblemen, CO2 uitstoot	Verminderen CO2 uitstoot en lagere energielasten	Verlagen van het energieverbruik voor woningen. Tevens bij lopende verbetering aandacht vestigen op keurmerk veilig wonen, domotica.	Deels extra
Achterstallig onderhoud openbare ruimte	Openbare ruimte op basisniveau brengen	Project Buitengewoon Beter uitvoeren	Deels extra
	Verbeteren oversteekbaarheid en verkeersveiligheid	Verkeersveilig maken door 30 km maatregelen in combinatie met uitvoeren BGB en het oplossen van diverse kleine verkeersknelpunten	

WONEN			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen er aan doen	Extra
		(aanpakken / herinrichten onveilige verkeerssituaties)	
	Extra kwaliteit openbare ruimte op strategische plekken	Plus op project Buitengewoon Beter	+
		Aandacht voor kwaliteit en situering van het openbaar groen, schouwen, herplaatsen en verbeteren van speelplekken (zie ook leren en opgroeien)	
Onvoldoende parkeervoorzieningen	Voldoende parkeervoorzieningen creëren	Parkeervoorzieningen realiseren	+
Vuilnis/afval aan straat, zwerfafval, overlast hondenpoep	Leefbaarheid vergroten	Aanpakken illegale bijplaatsingen rond afvalverzamelpunten door voorlichting, extra inzamelen en handhaven	+
		Bewoners betrekken bij opruimen en schoonhouden straat/wijk, bv Straat in actie	+
		Beter schoonhouden van de openbare ruimte en terreinen van corporaties (<i>combineren met thema werk</i>)	+
Geluidsoverlast door wegverkeer	Verbeteren leefkwaliteit	Bronmaatregelen aan bv. het wegdek en / of gevelisolatie	+
Ontbreken van recreatiemogelijkheden	Recreatieve routes aanleggen en attractiever maken	In combinatie met nieuwe bebouwing het creëren van een volwaardige dijkzone, door het oorspronkelijke karakter van lintwegen een goede inpassing in het stedelijk weefsel te geven	+
		Herinrichting van de noordelijke Immerlooplas incl. het maken van een verbinden tussen het plangebied de Wheeme en het Immerloopark voor fietsers en voetgangers	+
		Vogelbrug (voetbrug) tussen Malburcht en de dijk	+
Onvoldoende bereikbaarheid	Bereikbaarheid verbeteren	Bereikbaarheid met openbaar vervoer verbeteren, o.a. bushalte Plantage	+
		Fietsroute verbeteren	+

3. Werken

3.1 Analyse

In de wijk zijn ongeveer 2300 mensen werkzaam (2006) in circa 400 bedrijfsvestigingen. Relatief veel arbeidsplaatsen hebben betrekking op gezondheids- en welzijnszorg en reparatie en detailhandel, maar overigens is de spreiding over bedrijfstakken relatief groot.

20,6 % van de bevolking heeft geen werk en is werkzoekend. De geregistreerde werkloosheid is daarmee ongeveer tweemaal zo hoog als het Arnhemse gemiddelde. In subbuurten is de werkloosheid soms aanzienlijk hoger (Immerloo II: 29 %). Per subbuurt variëren de aantallen bijstandsgerechtigden van 11 tot 23 % van de bevolking (2x resp. 4x zo hoog als het Arnhemse gemiddelde). Een grote groep werklozen heeft een grote afstand tot de arbeidsmarkt en is zeer moeilijk bemiddelbaar (langdurig werklozen). De beschikbare vacature ruimte in Arnhem omvat in onvoldoende mate banen waarin Malburgse werklozen aan de slag zouden kunnen. Er is sprake van een kwalitatieve mismatch tussen werkzoekenden en vacatures, waardoor trajecten richting werk intensief en langdurig moeten zijn.

Het winkelbestand is (deels) eenzijdig van aard en verouderd.

Het gemiddeld besteedbare inkomen in Malburgen/Immerloo lag in 2004 op € 20.500 (tegenover € 25.600 stedelijk).

3.2 Ambitie en doelen

In Malburgen wordt vooral ingezet op het stimuleren van de wijk economie. De winkels worden geconcentreerd op drie locaties in de wijk. Daarvan vervult winkelcentrum De Drieslag een wijkfunctie die versterkt moet worden. Op deze manier en door toename van het aantal inwoners wordt voorkomen dat het draagvlak voor de winkelvoorzieningen verder afneemt. Bovendien maakt de aanwezigheid van winkels de verkoopbaarheid van de nieuwe woningen groter.

In een voormalige supermarkt vestigt het ROC Rijn IJssel een aantal opleidingen, dat eveneens voor bedrijvigheid zorgt (zie thema leren & opgroeien).

Verder zal de wijk economie versterkt worden door de realisering van woonwerkwoonings en een bedrijfsverzamelgebouw.

Het stimuleren van werkgelegenheid in de wijk leidt niet vanzelfsprekend tot werkgelegenheid voor de bewoners in Malburgen. Daarvoor zijn andere maatregelen noodzakelijk. In Malburgen is een groot aantal mensen werkzoekend. Ons uitgangspunt is dat werk hét middel is om te participeren in de maatschappij. Het begrip werk wordt *ruim* opgevat. Het gaat om de drietrapsraket van:

- regulier werk;
- regulier werk met plaatsingssubsidie (Opstapbanen en individuele plaatsingssubsidie);
- werken met behoud van uitkering (Werken voor de stad).

Het werken met behoud van uitkering is een belangrijk instrument tot participatie van bijstandsgerechtigden die geen kans hebben op regulier werk.

Bij het thema werken wordt sterk ingezet op de verbinding tussen de sociale, economische en fysieke onderdelen. Bij de activering van mensen naar vormen van werk moet het stedelijke aanbod en wijkgericht aanbod elkaar versterken. Dat betekent dat in de wijk actief gezocht wordt naar concrete mogelijkheden om bewoners en vacatures bij elkaar te brengen én dat wijkbewoners meer gebruik maken van bestaande re-integratie-instrumenten.

De volgende doelen staan centraal op het thema werk:

→ Uitstroom van bijstandsgerechtigden naar:

- regulier werk;
- regulier werk met plaatsingssubsidie.

Taakstelling is om het aantal bijstandsgerechtigden te verminderen met 30% in 4 jaar (van 1071 naar 750).

→ Participatie van bijstandsgerechtigden door werken met behoud van uitkering (Werken voor de stad).

Taakstelling is om jaarlijks 100 mensen te laten werken met behoud van uitkering.

→ Stimuleren van de wijk economie door:

- Versterking van de winkelstrips
- Versterking Wijkwinkelcentrum De Drieslag

- Meer startende ondernemers (behouden) in de wijk
- Realiseren woonwerkwoonings
- Realiseren van een bedrijfsverzamelgebouw

3.3 Maatregelen

WERKEN			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen we eraan doen	Extra
Onvoldoende werkgelegenheid	Stimuleren werkgelegenheid	Onderzoeken economische kanszone: minder regels bv. bij wijziging bestemming vastgoed, verlaging lasten, stimuleringsregeling voor vestiging en opknappen panden	+
	Randvoorwaarden creëren die de combinatie werk en gezin mogelijk maken	Het creëren van werkgelegenheid in de wijk zelf, hetzij door ruimte voor eigen ondernemerschap hetzij door het werken in dienstverband	+
Winkelcentrum / -strips verpauperen	Verbeteren woon- en leefomgeving	Verbetering uitstraling/ bouwkwiteit bestaande winkelstrips	+
	Winkel-, zorg- en welzijnsvoorzieningen op peil brengen	Extra impuls voor winkelcentrum Malburgen West, richten op zorg (bv. apotheek, tandarts), gemak (bv. pizzeria, afhaalrestaurant, zonnestudio)	+
Versterken wijkwinkelcentrum De Drieslag	De uitstraling van een wijkwinkelcentrum realiseren	Extra dekking om het winkelcentrum ook daadwerkelijk de uitstraling van een wijkvoorziening te kunnen geven.	Deels extra
Verpaupering bedrijfspanden	Opknappen bedrijfspanden	Instellen stimuleringsregeling ondernemers voor opknappen panden ondernemers, zie economische kanszone	+
% Ondernemers ligt onder het gemiddelde van Arnhem, % starters ligt hoger	Meer startende (allochtone) ondernemers in de wijk en betere begeleiding	Stimuleren ondernemerschap en minder uitval door inzet wijkbedrijfsconsulent in de wijk	+
		Starterprojecten (bv. Start Smart)	
		Aanbieden microkredieten, starterkredieten e.d.	Deels extra
		Brede maaltijdvoorziening opzetten (allochtonen)	+
Versnipperd aanpak sociaaleconomische thema's	Sturing op de sociaaleconomische aanpak	Instellen economische tafel (ondernemers, gemeente, corporaties, instanties)	+
Aantal bijstandsgerechtigden /werkzoekenden is met ca 12% fors hoger dan Arnhems gemiddelde (6,3%)	30 % vermindering van de bijstandsgerechtigden (van 1.071 naar 750). Uitstroom naar: - Regulier werk - Regulier werk met plaatsingsubsidie Daarnaast 100 mensen per jaar werken met behoud van uitkering (werken voor de stad)	Versterken door actief in de wijk te zoeken naar concrete mogelijkheden om bewoners en vacatures bij elkaar te brengen, bv. door inzet wijkconsulent. Meer gebruik maken van bestaande re-integratie instrumenten.	+

WERKEN			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen we eraan doen	Extra
		Participatiecentrum / klussendienst: Burgers met afstand tot werk of participatie in de wijk samenbrengen om op zoek te gaan naar activiteiten waar bewoners / ondernemers / instellingen in de buurt behoefte aan hebben.	+
Jeugdwerkloosheid is 50% meer dan Arnhems gemiddelde	Terugdringen jeugdwerkloosheid	Werkprojecten voor jongeren opzetten, naar voorbeeld "Vitesse betrokken"	+
		Leerwerkplaatsen opzetten	+
	Terugdringen werkloosheid en schooluitval	Stages / leerwerkplekken bij ondernemers en scholen in Malburgen.	+

4. Leren & opgroeien

4.1 Analyse

In de wijk zijn recent twee Multifunctionele centra (brede scholen) gerealiseerd. Fysiek staan de gebouwen er en is het onderwijs goed verzorgd, maar de bredere functie van de brede scholen als multifunctioneel hart van de wijk dient nog uit de verf te komen. Samenwerking is een oprecht uitgesproken intentie, maar wordt onvoldoende geoperationaliseerd. Aan de rand van de wijk is het Olympus College, een school voor voortgezet onderwijs gevestigd.

Een probleem in de wijk vormt een aantal (hoe groot is onbekend) jongeren dat noch naar school gaat noch bekend is bij CWI en gemeente. Hulpverleningsinstellingen hebben weliswaar contacten maar deze zijn versnipperd (vandaar is ook het aantal niet bekend). Deze jongeren missen kwalificaties voor de arbeidsmarkt.

Het schoolverzuim is in het grootste deel van Malburgen toegenomen tussen de jaren 2004/5 en 2005/6. Voor Malburgen West steeg het percentage van het aantal meldingen in Arnhem van 4,4% naar 5,8%. Malburgen Oost is verdeeld in noord en zuid. Het percentage in Malburgen Oost-zuid steeg van 5,9% naar 8,9% van het totale aantal meldingen. In Malburgen Oost-noord nam het percentage echter af van 8,6% naar 8,5%.

Het gemiddelde scholingsniveau is onder grote groepen wijkbewoners relatief laag. Scholingsmogelijkheden voor volwassenen ontbreken.

4.2 Ambitie en doelen

In Malburgen zijn al twee multifunctionele centra (brede scholen) gerealiseerd, namelijk De Malburcht en de Spil. Gezien de grootte van de wijk is een derde multifunctioneel centrum noodzakelijk. Dit MFC zal voor het zuidoostelijk deel van de wijk een spilfunctie krijgen. Voor alle MFC's in Malburgen moet de samenwerking 'als hart van de wijk' nog tot stand komen. Door het realiseren van een breed educatief aanbod binnen de MFC's moet deze gestalte krijgen.

Ook het ROC Rijn IJssel wil meer de verbinding leggen tussen het onderwijs en de mogelijkheden en vragen in de wijk Malburgen. Het ROC Rijn IJssel vestigt in een voormalige supermarkt de opleiding Interieur-Design, de opleiding Textiel (Pasvorm) en Pactum Jeugdzorg. In het pand worden drie etalages ingericht voor de verkoop van gerestylede meubels, een werkplaats voor het opknappen van die meubels en een textielruimte voor behandeling van stoffen (kleding en woningtextiel). Dit leidt enerzijds tot meer stagemogelijkheden voor leerlingen die aansluiten bij de opleiding en daarmee voorkomen van voortijdig schoolverlaten, en anderzijds tot extra bedrijvigheid in de wijk.

Ook de Hogeschool Arnhem-Nijmegen heeft aangeboden om hun kennis en kunde te investeren in de Prachtwijken van Arnhem. In de nadere uitwerkingen van de Wijkactieplannen wordt dit aanbod verder geconcretiseerd (stages, onderzoek e.d.).

Doelen van het thema Leren & Opgroeien zijn:

- Tot standkoming van een derde Multifunctioneel Centrum (brede school) als hart van het zuidoostelijk deel van de wijk;
- Aanbieden van een breed educatief aanbod (vergroten ontwikkelingskansen kinderen, informatie/advies/hulp aan kinderen en ouders, versterken betrokkenheid ouders, tegengaan segregatie);
- Verminderen schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten;
- Bevorderen spelen (ontwikkeling)/ voorzieningen voor jongeren;
- Realiseren van een Centrum Jeugd & Gezin (inzetten op gezinscoaches; opvoedingsondersteuning), mogelijk gekoppeld aan de MFC's.

4.3 Maatregelen

LEREN & OPGROEIEN			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat gaan we eraan doen	Extra
Deels verouderde voorzieningen, te weinig samenwerking	Realiseren multifunctioneel centrum als hart van de wijk (scholen, wijkcentrum, mediatrefpunt, peuterspeelzaal, tussentijdse en naschoolse opvang, jongerencentrum)	Fysiek: realiseren nieuwbouw MFC locatie Zwanenbloemlaan	+
	Samenwerking binnen mfc (brede scholen)	Programmatisch: samenwerking scholen en instellingen binnen multifunctioneel centrum in breed educatief aanbod:	+
Een groot deel van de leerlingen in Malburgen heeft moeite met leren, mn taal	Vergroten ontwikkelingskansen kinderen in het Malburgen	Taalstimulering in peuterspeelzalen en onderbouw, versterking educatief aanbod met kind/ouder/wijkgerichte programma's (incl VSD)	+
		Door taalspraakontwikkeling wordt de taalstimulering versterkt	+
		Verbinden onderwijsprogramma met kunst, cultuur en sport	+
Veel ouders kampen met complexe zorgen. Dit heeft invloed op de opvoeding van kinderen (regelmaat, betrokkenheid etc.)	Informatie, advies en laagdrempelige hulp aan ouders en kinderen	Relatie met centrum Jeugd en Gezin leggen	+
Gemêleerde samenstelling wijk met verschillende opvoedmilieus. Ouderbetrokkenheid aandachtspunt.	Versterken betrokkenheid ouders	Informatie aan ouders en versterken oudercontacten	+
		Inzet ouders bij activiteiten school met als neveneffect taalontwikkeling ouders	+
Basisschoolkinderen zijn onder schooltijd thuis / op straat; vaak met oneigenlijke ziekmelding.	Tijdige verzuimsignalering en adequate verzuimaanpak	Structureel inschakelen van schoolarts bij ziekteverzuimmelding van leerlingen. Gezamenlijke aanpak door schoolarts, leerplichtambtenaar en politie.	+
		Preventieve aanpak voortgezet onderwijs door onder meer: consulente leerling-zaken voeren bij verzuim vroegtijdig preventieve gesprekken met leerlingen / ouders. Het handhavingaspect wordt zo vroeg mogelijk ingezet	+

LEREN & OPGROEIEN			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat gaan we eraan doen	Extra
Voortijdig schoolverlaten	Meer leerlingen met een startkwalificatie, structurele afname van het aantal voortijdig schoolverlaters	Afspraken tussen gemeente en ROC's (convenant) toepassen op de wijk: <ul style="list-style-type: none"> - begeleidingsprojecten tijdens de stage of leerbaan, betere voorbereiding op stage - elke voortijdige schoolverlater in beeld brengen en zorgen voor (her)plaatsing naar school, werk, zorg zorgstructuur bij ROC's	+
		ROC vestigt opleiding Interieur design, Pasvorm Techniek en Educatie in Malburgen (meer stagemogelijkheden & bedrijvigheid in de wijk)	+
		70 jongeren een traject bieden, vergelijkbaar Vitesse Betrokken	+
Veel volwassenen met weinig opleiding		Volwasseneneducatie koppelen aan MFC	+
Tekort aan speel & ontmoetingsplekken voor kinderen en jongeren	Mogelijkheden voor spelen en ontmoeten: overlast beperken, afname aantal risicjongeren onder de 12 jaar	1 speelruimteprogramma, 1 hangplekprogramma, 1 sportveldprogramma (<i>zie ook sport</i>)	+
Overlast hangjongeren	Overlast beperken en jongeren activeren/stimuleren om gebruik te maken van voorzieningen	Versterken jeugd en jongerenwerk zowel op volume als op inhoud. Samenhang realiseren met outreachend jongerenwerk. Realiseren jongerenvoorziening (hangplek, jop?)	+
Er is steeds meer vraag om hulp en zorg rondom jeugd en gezin	Een laagdrempelige plek voor ouders voor informatie of advies én een gecoördineerd aanbod van hulp en zorg rondom jeugd en gezin	Realiseren van een centrum voor Jeugd en Gezin	+

5. Integreren

5.1 Analyse

39 % van de inwoners behoort tot een etnische minderheid. Voor sommige subbuurten is dit percentage hoger. In Immerloo ligt het percentage allochtonen op 56%. Turken en Marokkanen vormen de grootste etnische groepen (resp. 10 en 8 %). Opvallend is ook de groep overige niet-westerse allochtonen (15 %).

In Malburgen wonen 841 potentieel inburgeringsplichtigen. Het feitelijke aantal inburgeringsbehoefteigen wordt veel hoger geschat (circa 2.500). Achterstanden hebben betrekking op taal en kennis van de samenleving, waardoor mensen onvoldoende in staat zijn om zelfstandig te functioneren in werk, in de wijk en op school. De aanpak van integratieproblematiek is stedelijk. Gerichtheid op de specifiek Malburgse situatie ontbreekt. De diversiteit onder allochtonen is hoog. In sommige flats wonen 40 verschillende nationaliteiten. Hoewel de belasting voor wijk en bewoners hoog is, leidt dit echter niet tot veel spanningen, omdat het absorberende vermogen in de wijk hoog lijkt.

Ontmoeting in de wijk (vooral in de voorzieningen) is moeilijk. Mensen wijken daarvoor uit naar andere wijken. Vooral de huur van ruimten in brede scholen is duur. Dit geldt ook voor allochtone verenigingen. De Irakese vereniging is bijv. uitgeweken naar Presikhaaf.

De positie van allochtone vrouwen en meisjes is extra problematisch.

5.2 Ambitie en doelen

Binnen het thema integreren wordt onderscheid gemaakt tussen inburgeren en ontmoeten. In het eerste geval betreft de wettelijke plicht om in te burgeren. Binnen het onderdeel ontmoeten gaat het erom de ontmoeting tussen bewoners te stimuleren.

Het inburgeren is de eerste stap om te integreren. Het behalen van het inburgeringsexamen is daarbij het eerste doel. De stap van het inburgeringsexamen naar participeren is niet vanzelfsprekend. Voor inburgeraars met als einddoel werk, loopt het inburgeringstraject naast het re-integratietraject. Voor de groep inburgeraars met als einddoel OGO (opvoeding, gezondheid en onderwijs) is de stap naar participatie niet altijd gewaarborgd. Het gaat vaak om gehuwde vrouwen. Ook het inburgeringstraject is voor deze groep vaak niet haalbaar en een voorbereiding hierop is nodig om de slaagkans te verhogen.

Om de sociale cohesie in de wijk te vergroten stellen wij het onderdeel Ontmoeten centraal. Het gaat hierbij om de ontmoeting tussen diverse groepen bewoners:

- allochtone en autochtone bewoners;
- jong en oud;
- nieuwe bewoners en huidige bewoners.

Ook voor Malburgen willen we extra aandacht besteden aan de ontmoeting tussen de bewoners die in de nieuwbouw komen te wonen en de huidige bewoners gestimuleerd wordt. De Multifunctionele centra zullen daar een rol in hebben doordat ontmoeting plaatsvindt bij de diverse voorzieningen.

Doelen van het thema integreren zijn:

- Het wettelijke aantal inburgeringstrajecten voor inburgeringsplichtige bewoners uit Malburgen aan te bieden. Dit betreft de Wet Inburgering en de Regeling Vrijwillige Inburgering. De prestatieafspraken voor Malburgen betreft 312 trajecten per jaar voor 2008 en 2009.
- De ontmoeting tussen bewoners te stimuleren met als doel sociale cohesie te bevorderen

5.3 Maatregelen

INTEGRATIE → INBURGERING			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen er aan doen	Extra
Wet Inburgering uitvoeren	Voldoen aan de prestatieafspraken over het aantal inburgeringstrajecten	In totaal 1.650 inburgeringstrajecten in te zetten in Arnhem in 2008 en 2009. Doelstellingen: 90% leidt tot een inburgeringsexamen, 70% hiervan slaagt, na het slagen zal 25% doorstromen naar werken en 40% naar een vervolgtraject gericht op maatschappelijke of sociale participatie.	
		312 trajecten per jaar voor inburgeringsplichtigen in Malburgen	
Allochtone, gehuwde vrouwen participeren slecht in de maatschappij	Deze doelgroep meer laten meedoen in de samenleving	Activiteiten organiseren ter bevordering van de deelname van allochtone, gehuwde vrouwen aan de maatschappij	+
		Bevorderen van deelname aan vrijwilligerswerk door allochtone, gehuwde vrouwen	+
Weinig integratie door veel verschillende nationaliteiten en taalbarrières		Allochtone bewoners wegwijs maken in de wereld van instanties, huren en wonen	+
		Samenwerkingsprojecten met verschillende instanties, gericht op het versterken van maatschappelijk participatie van allochtonen	+
Allochtonen te weinig betrokken bij buurtorganisatie	Allochtonen voldoende betrokken bij buurtorganisaties	Werven en opleiden allochtoon vrijwilligerskader, vertegenwoordigers in diverse organen, besturen ed.	+
INTEGRATIE → ONTMOETEN			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen er aan doen	Extra
Gemis aan betrokkenheid en saamhorigheid in de wijk, tussen bewoners	Samenwerking en wederzijds begrip bevorderen	Streven naar contacten die duurzaam van aard zijn rond thema's die voortkomen uit gedeelde interesses en belangen (bijvoorbeeld samen koken en samen eten)	+
		Per straat de sociale contacten versterken door gerichte straatacties / -activiteiten	+
		Activiteiten organiseren gericht op ontmoeting kennisuitwisseling / samenwerking tussen bewoners van verschillende generaties en uit verschillende culturen. De brede school kan daarin een centrale rol spelen.	+

6. Sport en cultuur

6.1 Analyse

Sport

Als één van de maatregelen in het Ontwikkelingsplan Malburgen worden de sportaccommodaties verplaatst en heringericht. Deze buitensportvoorzieningen in Malburgen liggen decentraal wat ongunstig is voor de wijkbinding en de bereikbaarheid voor vooral de jonge jeugd. Er zijn in Malburgen diverse sportverenigingen actief zoals voetbalverenigingen, budosport, badminton, tennis, handboogschieten en Jeu de Boules. Daardoor is de potentie om georganiseerd te sporten in Malburgen aanwezig. De voetbalverenigingen richten zich vooral op de wijk. Veel van de andere verenigingen zijn vooral stedelijk gericht. De sportverenigingen in alle prachtwijken hebben moeite met het vinden van vrijwillig kader en hebben te maken met jeugd met gedragsproblemen. Vooral bij voetbalverenigingen vertrekken autochtone jeugdleden naar andere clubs buiten de wijk. In toenemende mate kost het moeite om het kader te vinden dat nodig is om een vereniging te leiden. Het verenigingsleven zal versterkt moeten worden en moet oog krijgen voor hun maatschappelijk doel. In alle prachtwijken vindt sportbeoefening vooral in ongeorganiseerd verband plaats via Sportbuurtwerk en welzijnswerk. De binding met het verenigingsleven is in het algemeen minder groot bij allochtonen doordat zij er in hun cultuur niet mee in aanraking zijn gekomen. Sportparticipatie van jeugd in verenigingsverband ligt in Malburgen ongeveer 30% lager dan in andere wijken. Voor ongeorganiseerd sporten is dat 10%. Volwassenen sporten 20% minder, allochtonen 30%.

Bij veel ouders wordt de relatie tussen sport en gezondheid (overgewicht) niet onderkend en maakt van de opvoeding geen deel uit. Dit geldt specifiek voor allochtone ouders. Zo'n 40 % van de bewoners in alle prachtwijken hebben te kampen met overgewicht.

Kunst en cultuur

Zowel het beleven van als actief deelnemen aan kunst en cultuuruitingen, is voor vele bewoners onbereikbaar. Enerzijds vanwege beschikbaarheid en betaalbaarheid, anderzijds vanwege het ontbreken van traditie in en vertrouwdheid hiermee. Kunst en cultuuractiviteiten hebben voor de wijk een ad hoc en incidenteel karakter. Wat ontbreekt is structurele aandacht. Deze activiteiten slagen er vooraansniet in om bewoners breed aan te spreken en hen aan zich te binden.

6.2 Ambitie en doelen

Sport

Het beleven van sport, het samen sporten en in actie zijn, het vieren van successen, het leren incasseren van teleurstellingen, etc. zijn elementen die sport, naast de pure fysieke beleving, tot een waardevol element maken van onze samenleving.

In de wijk worden wekelijks enkele tientallen extra sportactiviteiten aangeboden. Er is een Cruiff-court gerealiseerd waarvan in georganiseerde en ongeorganiseerde vorm intensief gebruik gemaakt wordt. Gezien de omvang van de wijk Malburgen is een tweede voorziening, in de vorm van een Krajicek-veld gewenst. In aansluiting hierop zullen ouders worden aangesproken om hun kinderen te stimuleren om deel te nemen, waarbij de onderwerpen bewegen, voeding en gezondheid nadrukkelijk in relatie tot sport onder de aandacht zullen worden gebracht. Het doel is uiteraard tweeledig: het bevorderen van actieve sportbeoefening en het de daarmee samenhangende gezondheidsverbetering en bestrijding van overgewicht.

Onder andere via het programma van de Multifunctionele centra wordt aan jeugdigen geleerd zich zowel binnen verenigingsactiviteiten als in ongeorganiseerd verband, anders te gedragen.

Gestreefd wordt naar een verhoging van de sportparticipatie van 5% door jong en oud, waarbij de allochtone bevolkingsgroep extra aandacht krijgt.

Kunst & cultuur

Het beleven van kunst en cultuur, het actief deelnemen aan kunst en cultuur en het creëren van kunst biedt mensen een andere en bredere oriëntatie op zichzelf en de omgeving waarin ze leven. Ook de sociale cohesie wordt groter doordat bewoners door het maken of organiseren van kunst en cultuuractiviteiten leren samen te werken. Deze uitgangspunten leiden tot een aantal doelen:

- het vergroten en ontwikkelen van de creativiteit van bewoners;
- het tonen van (eigen) kunst aan publiek;
- het bevorderen van samenwerking en integratie;
- bewoners in contact brengen met kunst.

6.3 Maatregelen

SPORT EN CULTUUR			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen er aan doen	Extra
Sportparticipatie in Malburgen ligt 20% lager dan stedelijk gemiddelde, voor allochtonen 30%, voor jeugd tot 16 is dat 10% lager.	Verhoging sportparticipatie met 5% in vier jaar van jong en oud	Naschools sportaanbod (analoog aan BOS-project) op Cruiff-court, Multifunctionele centra	+
Onvoldoende ontmoetingsgelegenheden	Ruimte voor ontmoeting (na schooltijd)	Multifunctioneel sportplein bijvoorbeeld bij MFC's (in relatie tot bijv Cruiff-court)	+
Onvoldoende aandacht voor sporten en gezondheid	Bestrijding van overgewicht (40 procent van de bewoners in de prachtwijken heeft overgewicht)	Goed naschools sportaanbod voor basisscholen (analoog aan BOS-project)	+
		Peutergymnastiek / dans en beweging voor peuters op de brede scholen	+
Onvoldoende toeleiding naar georganiseerd sporten	Kennis van mogelijkheden voor georganiseerd sporten vergroten	Sportaanbod voor volwassenen en kinderen op brede scholen samen met kennismaking met sportverenigingen	+
Onvoldoende aandacht voor sport in combinatie met spel	Kinderen en ouders bekend maken met speelplekken in de wijk	Rond de spelcontainer kinderen gericht kennis laten maken met verschillende vormen van buiten spelen	Deels extra
		Met kinderen en ouders speelplekken binnen en buiten de wijk bezoeken	+
Vrouwen worden met sportactiviteiten moeilijk bereikt	Meer deelname vrouwen aan sport	Sportprogramma specifiek voor vrouwen . Extra aandacht voor participatie allochtone vrouwen en meisjes	+
Verenigingsleven heeft moeite met organisatie	Sterkere sportverenigingen in de wijk met oog voor de wijk	Ondersteuning verenigingsmanagement	+
Cultuuraanbod in de wijk is versnipperd, onsamenvattend en ad hoc	Wijkbewoners activeren en toeleiden naar actieve kunstbeoefening bij kunstinstellingen	Jeugd in aanraking brengen met uitingen van kunst, cultuur en nieuwe media.	+
Onvoldoende aandacht voor kunsteducatie		MFC's: het onderwijsprogramma van basis-, voortgezet en middelbaar onderwijs "doordrenken" met kunst en cultuur.	+

SPORT EN CULTUUR			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen er aan doen	Extra
		Stimuleren van actieve kunstbeoefening / amateurkunst via breed toegankelijke cursussen en workshops.	+
De allochtone gemeenschap is ondervertegenwoordigd bij culturele activiteiten	De hele wijk en vooral allochtonen meer betrekken bij culturele activiteiten	Kunstactiviteiten (kunstinstituut, kunstclub, studio, competities) in de wijk voor kinderen, tieners en jongeren	+
		Kunstfestival in de wijk	+
Kunst/cultuur komt van buiten de wijk	Kunst/cultuur aanbieden in de wijk	Vestigen kunst/cultuurcentrum in de wijk, in combinatie met werkgelegenheidsprojecten, bijv op het gebied van ICT.	+

7. Veiligheid

7.1 Analyse

Veiligheid is, vanuit bewonerszijde, een van de meest genoemde onderwerpen bij het realiseren van de prachtwijken. (Gevoelens van) onveiligheid veroorzaken dat bewoners zich ongemakkelijk en niet thuis voelen in hun eigen woonomgeving. Vaak komen deze gevoelens niet voort uit harde bedreigende situaties, maar veel meer uit situaties waarin sprake is van overlast (vooral ook door hangjeugd), vervuiling, en het niet handhaven van regels. Deze zaken hebben een negatieve invloed op de uitstraling van blok, straat, buurt en veroorzaken dat bewoners zich achtergesteld voelen bij andere burgers en andere delen van de stad.

Door het langdurig ontbreken van consequente handhaving in brede zin hebben (delen van) buurten zich kunnen onttrekken aan de samenleving, zijn er op sommige plaatsen eigen regels en normen ontstaan en zijn mensen niet meer bereid en in staat om anderen aan te spreken dan wel de overheid in te lichten over wat zij in hun woonbuurt zien gebeuren.

Er bestaat een sterk onveiligheidsgevoel bij bewoners in Malburgen. Bewoners zijn van mening dat (het gevoel van) veiligheid een kernvoorwaarde is voor het doen welslagen van alle andere plannen in de wijk.

Leegstaande winkelstrips dragen bij aan rondhangen en het veroorzaken van overlast. Overlast van jongeren is relatief groot. Bewoners vinden dat er strikter gehandhaafd moet worden op de regels en dat die handhaving ook consequenties moet hebben. De wijkagenten zijn in naam wel in de wijk aanwezig maar de effecten en de zichtbaarheid van hun optreden zijn te gering.

7.2 Doelen en ambitie

Het moet weer gewoon worden om elkaar en regels die we hebben afgesproken te respecteren. Mensen die dit respect niet kunnen opbrengen, ook niet na er langdurig en consequent op te zijn aangesproken, zullen daarvan de gevolgen moeten ondervinden. Het inzetten van de methodiek van de integrale handhaving (zie achter de voordeur) biedt de mogelijkheid om mensen die zich onttrekken aan de regels, actief en verplichtend te benaderen.

Het is van belang dat er op straat voldoende toezicht is. Goed op elkaar afgestemde inzet van de wijkagent, de wijktoezichthouder, stadswacht, de wijkonderhoudsploeg e.a. komen hieraan tegemoet. Wij sluiten inzet van particuliere beveiliging ook niet uit. Functionarissen dienen aanspreekbaar te zijn voor de wijkbewoners.

Want niet alleen 'blauw' staat voor veiligheid. Ook beter beheer en betere kwaliteit van de openbare ruimte, dragen bij aan het gevoel van veiligheid en de tevredenheid van bewoners over de eigen woonomgeving. Bijvoorbeeld middels het realiseren van toezicht op vervuiling, woongedrag en naleving van verkeersregels.

VEILIGHEID			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen we eraan doen	Extra
Er is te weinig toezicht op straat	Er is voldoende toezicht op straat	Maatregelen: 1) Inzet wijkpreventieteam (samenwerking wijkagent, BOA s, e.a.) 2) Intensief beheer van openbare ruimte afgestemd op wat wijksgewijs nodig is. (zie ook wonen) 3) Bewoners formuleren (afrekenbaar) top 5 van veiligheids/overlastpunten, die gerealiseerd worden 4) Indien nodig: particuliere beveiligers.	+
Preventie ontbreekt. Alleen de symptomen worden bestreden.	Preventie realiseren	Jeugd actief aanspreken. Onderwijsprogramma s met veiligheid als thema	+
Er zijn enge plekken in de wijk	Enge plekken zijn weer veilig	Enge plekken in kaart brengen en aanpakken, bijvoorbeeld door ze te verlichten, camerabewaking	+
Criminaliteit, inbraken en vernielingen bij bedrijven in de wijk	Afname criminaliteit, inbraken en vernielingen	Stimuleren Keurmerk Veilig Ondernemen	+
Overlastproblemen	Overlast is verdwenen	Inzet methode integrale handhaving	+
Terugdringen regelovertrading	Regels worden nageleefd	Aanpak door gemeente van overtreders, leegstand woningen, etc.	+
Er zijn 12- jongeren die veel overlast veroorzaken en die politiecontacten hebben.	Deze jongeren zijn aangepakt.	Actief benaderen risicogezinnen (Project Zet in op 12 – speciaal samenwerkingsproject gemeente, bureau jeugdzorg, etc. voor deze doelgroep)	+

8. Achter de voordeur

8.1 Analyse

Achter de voordeur is een term die aangeeft dat de ervaring leert dat veel gezinnen in vooral de prachtwijken in meer of mindere mate problemen ondervinden bij het vormgeven van hun dagelijkse leven. Het betreft hier een scala van problemen, waaronder problemen in de materiele sfeer, met opvoeding, relaties, huisvesting, schoolverzuim, verwaarlozing, politie/justitie, huiselijk geweld, etc. Deze problemen kunnen afzonderlijk van elkaar voorkomen, maar ook in combinatie met elkaar. In het laatste geval wordt de term multiprobleemgezin gebruikt. Veel van deze multiprobleemgezinnen, maken zich niet als zodanig naar de hulpverlening bekend en hebben, vaak langdurig, ernstig te lijden onder de probleemsituatie waarin zij verkeren. De omgeving weet vaak dat een dergelijk gezin er is, maar niemand kan enige invloed uitoefenen. Ook de hulpverlening staat machteloos als deze gezinnen de deur voor hulp gesloten houden.

Daarnaast zijn er in de prachtwijken gezinnen en individuen bekend, die door hun gedrag in meer of mindere mate overlast veroorzaken. Deze gezinnen, waarvan er in absolute aantallen gerekend hooguit enkele tientallen in een wijk wonen, zijn vaak in hoge mate sfeer en imagobepalend voor de directe omgeving. Dit zijn ook gezinnen die moeilijk of niet benaderbaar zijn voor hulpverleners en handhavers. Het zijn de gezinnen waarvan de professionals zeggen dat ze er niet binnen komen, waardoor problemen vaak heel lang in stand blijven.

Voor de reguliere hulpverlening zijn inmiddels wachtlijsten aan het ontstaan.

In Malburgen wordt aandacht besteed aan probleemgezinnen door het project 'Malburgen regelt het'. Door activiteiten van Rijnstad/Maatschappelijk werk wordt schuldenproblematiek zo vroeg mogelijk opgespoord om stapeling van problemen te voorkomen. Verder worden vrijwilligers opgeleid om te ondersteunen op het gebied van huiselijk geweldproblematiek en voeren de corporaties gesprekken met bewoners die vanwege vernieuwingsprojecten gedwongen moeten verhuizen.

8.2 Doelen en ambitie

Doel is om deze gezinnen te helpen en overlast te verminderen en wel langs de volgende werkwijze:

Met achter de voordeuractiviteiten wordt geprobeerd individuen en gezinnen te helpen om hun problemen te verminderen dan wel op te lossen. De overlastgevende gezinnen worden opgespoord door een zogenaamde handhavingstafel, een samenwerking van alle in de wijk actieve handhavingorganisaties met een nadrukkelijke regierol voor de gemeente. Indien de noodzaak daartoe is wordt eenzijdig en verplichtend met deze gezinnen contact opgenomen om hen te manen hun overlastgevende gedrag te stoppen. Daarmee gepaard gaat een hulpaanbod om te voorkomen dat de gezinnen nog verder afglijden en om hen te helpen de goede weg weer in te zetten. Volharding in het overlastgevende gedrag heeft gevolgen met als uiterste consequentie gedwongen verhuizing uit de wijk.

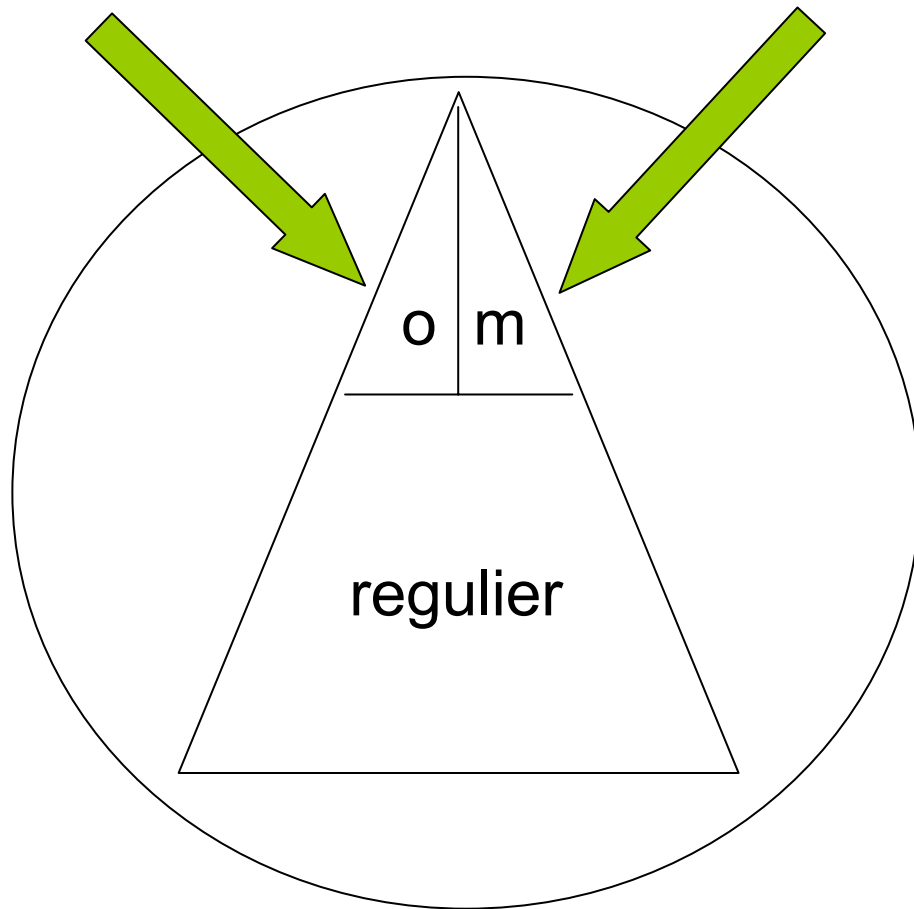
Ook de multiprobleemgezinnen kunnen bij de handhavingstafel worden gemeld. Zij worden indien nodig ook eenzijdig verplichtend benaderd. Bekeken wordt hoe de activiteiten van 'Malburgen regelt het' aan kunnen sluiten bij deze aanpak om tot een versterkte aanpak te komen.

Van alle andere gezinnen met problemen wordt verondersteld dat zij de weg naar de hulpverlening weten te vinden dan wel dat zij op basis van vrijwilligheid, eenzijdig door de hulpverlening worden benaderd.

Een en ander conform bijgaand model:

Handhaving

Sociaal

O = Overlastgegenden

M = Multiproblemegezinnen

8.3. Maatregelen

ACHTER DE VOORDEUR			
Wat is het probleem	Wat is het doel	Wat willen er aan doen	Extra
Gezinnen verkeren in meervoudige probleemsituaties, dan wel veroorzaken overlast	Gezinnen helpen/overlast doen afnemen	Systematiek integrale handhaving inzetten.	+
Gezinnen in de wijk hebben schulden die zij op eigen kracht niet meer kunnen oplossen.	Het helpen van wijkbewoners bij het verminderen dan wel oplossen van hun schulden, ook door actieve benadering.	Schuldhelpverlening inzetten	+
In de wijk ontstaat een wachtlijst voor het maatschappelijke werk.	Wachtlijst wegwerken, mensen helpen bij directe problemen.	'Regulier' maatschappelijk werk versterken.	+
Huiselijk geweld	Oplossen, verminderen huiselijk geweld	Inzet gespecialiseerde hulpverleners. Uitvoeren convenanten huiselijk geweld, eengerelateerd geweld.	+
Eengerelateerd geweld	Voorkomen eengerelateerd geweld	Aanpak: zelfredzaamheid en weerbaarheid vergroten (slachtoffers en daders), veiligheid garanderen etc.	+
Overlastgevende gezinnen en gezinnen met meervoudige problematiek hebben extra hulp nodig wanneer zij verplichtend worden aangesproken op hun problemen.	Gezinnen helpen om tot ander gedrag te komen dan wel problemen op te lossen. Realisering zelfredzaamheid staat voorop.	Inzet gezinscoaches Maatschappelijk werk en WIG variant), zorgcoördinatie	Deels extra
idem	Preventieve benadering	Voorkomen van vervuiling, depressiviteit, maatschappelijke uitval ed.	+
Besteedbaar inkomen ligt ca. een kwart lager dan Arnhems gemiddelde	Opsporen niet-gebruik en stimuleren gebruik inkomensvoorzieningen	Uitvoeren voorzieningencheck	+

9. Algemeen

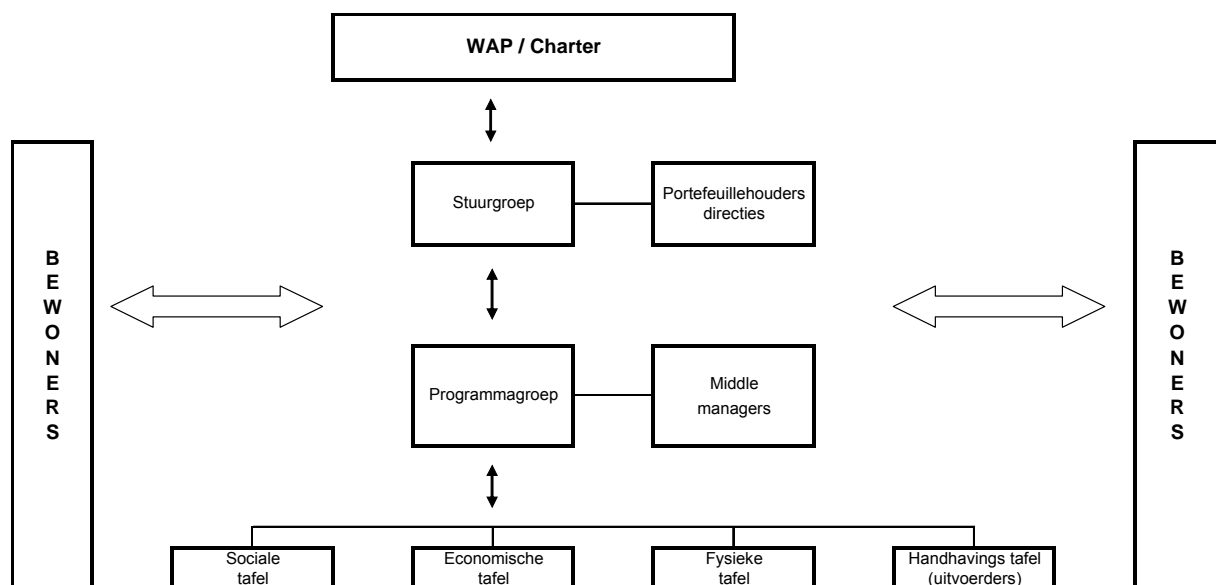
9.1 Sturing

Gemeentelijke sturing op de realisering van de prachtwijken.

De gemeente Arnhem heeft er voor de realisering van de prachtwijken voor gekozen om in de volle breedte op alle thema's in te zetten zodat de wijken daadwerkelijk kunnen groeien naar Prachtwijken. Het gaat om de bewoners, om veranderingen, aanpassingen en verrijking in hun directe woon en leefomgeving. Dat betekent dat er een fijnmazig stelsel van samenwerkingspartners en activiteiten gerealiseerd gaat worden dat middels krachtige regie van de gemeente moet worden aangestuurd. Van groot belang is de positie van de wijkbewoners. Zij moeten kunnen aansluiten en beïnvloeden.

Om deze aansturing te realiseren kiezen wij voor het in de wijk het Broek beproefde model van de wijktafels.

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Deze structuur vormt de basis. In enkele wijken wordt reeds gewerkt met het wijktafelmodel. Er zijn ook op diverse fronten stuurgroepen actief. In de komende tijd werken we aan het zo breed mogelijk operationeel maken van dit model, dan wel aan aansluiting op wat er aan goeds bestaat.

10. Financiën

Thema	Wat doen we al		Wat vragen we extra		
	Gemeente	Corporaties	Incidenteel	Structureel per jaar	Totaal over 4 jaar (afgerond)
Wonen					
Verbetering woningaanbod			€ 1.740.000	€ 0	€ 1.700.000
Inrichting openbare ruimte			€ 12.002.000	€ 0	€ 12.000.000
Beheer openbare ruimte			€ 0	€ 65.000	€ 300.000
Milieu			€ 200.000	€ 0	€ 200.000
Totaal Wonen	€61.290.000	€597.397.000	€13.942.000	€65.000	€14.200.000
Werken					
Stimuleren werkgelegenheid			€ 4.013.000	€ 146.000	€ 4.600.000
Aanpak werklozen			€ 19.000	€ 13.000	€ 100.000
Totaal Werken	€30.168.000		€4.032.000	€159.000	€4.700.000
Leren & Opgroeien					
Brede school / MFC (fysiek en programma)			€ 7.283.000	€ 2.065.000	€ 15.500.000
Speel- en ontmoetingsplekken			€ 414.000	€ 72.000	€ 700.000
Voortijdig schoolverlaten			€ 313.000	€ 31.000	€ 400.000
Totaal Leren & Opgroeien	€36.934.000		€8.010.000	€2.168.000	€16.700.000
Sport & Cultuur					
Sport en spel			€ 3.000	€ 363.000	€ 1.500.000
Kunst en cultuur			€ 756.000	€ 136.000	€ 1.300.000
Totaal Sport & Cultuur	€11.314.000	€40.000	€759.000	€499.000	€2.800.000
Integreren					
Inburgeren			€ 0	€ 25.000	€ 100.000
Ontmoeten / Sociale bouwstenen / burgerinitiatieven			€ 20.000	€ 363.000	€ 1.500.000
Totaal Integreren	€1.800.000	€525.000	€20.000	€388.000	€1.600.000
Veiligheid		€195.000	€0	€250.000	€1.000.000
Achter de voordeur	€768.000	€556.000	€61.000	€522.000	€2.100.000
TOTAAL	€142.274.000	€598.713.000	€26.824.000	€4.051.000	€43.000.000